

MEDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAP

Nr. 2

April 1954

52. årgang

Redigert av Aasulv Løddesøl.

DET NORSKE MYRSELSKAPS ÅRSMELDING OG REGNSKAP FOR 1953.

Av direktør Aasulv Løddesøl.

Medlemstallet pr. 31/12 var:

Årsbetalende	510
Livsvarige	410
Indirekte	186
Korresponderende	8
Æresmedlemmer	4

I alt 1118

I 1953 er det innmeldt i alt 61 nye medlemmer, herav 45 årsbetalende, 12 livsvarige og 4 indirekte medlemmer. I meldingsåret er 11 av selskapets medlemmer avgått ved døden. Avgangen blant de årsbetalende medlemmer har for øvrig vært 30 i alt, som enten er utmeldte eller overført til æresmedlemmer, korresponderende medlemmer eller livsvarige medlemmer. Heri inngår også en del medlemmer som er strøket av medlemslisten fordi de i flere år ikke har betalt medlemskontingenten. Av de indirekte medlemmer er 14 døde eller utmeldte i meldingsåret.

Ved årsskiftet hadde selskapet i alt 128 bytteforbindelser, herav 57 utenlandske.

Funksjonærene.

Som midlertidig assistent ved selskapets kontor i Nord-Norge ble fra 1. mai 1953 ansatt landbrukskandidat Einar Riggstad Kristiansen fra Orkdal i Sør-Trøndelag. Antallet av faste funksjonærer er det samme som i 1952, og det har heller ikke vært noe personskifte i meldingsåret. Ved forsøksstasjonen på Mæresmyra er imidlertid foretatt den forandring at forsøksassistent Aksel Hovd er forfremmet til myrkonsulent. Videre kan nevnes at mekaniker Arne Nymoen, Våler i Solør, i sommerhalvåret var

midlertidig engasjert som formann for en del av de torvtekniske forsøk som Myrselskapet har drevet.

Opplysningsarbeidet.

Tidsskriftet «Meddelelser fra Det norske myrselskap» er utgitt i 6 hefter og trykt i 1400 eksemplarer. Selskapets medlemmer og bytteforbindelser får tidsskriftet fritt tilsendt. Videre sendes tidsskriftet eller enkelte nummer til andre interesserte, både institusjoner, aviser, tidsskrifter og enkeltpersoner, som ber om det. Det gjelder oftest artikler som har vært omtalt i dagspressen som det er spørsmål etter. For å imøtekomme slike henvendelser blir det også tatt særtrykk av artikler som en på forhånd antar blir etterspurt, og en har på denne måten kunnet rekke frem til flere interesserte enn opplaget av tidsskriftet har muliggjort. Av artikler som er utgitt i særtrykk i 1953 kan nevnes:

Hans Hagerup: Kort melding om vær og årsvekst ved Det norske myrselskaps forsøksstasjon på Mæresmyra for vekståret 1952 (i årsmeldingen).

Aksel Høvd: Kalking og kalkverknad — samt ymse jordbetring på myr.

Ole Lie: Maskinell dyrking av myr.

—»— Brenntorvproduksjonen i 1953.

Aasulv Løddesøl: Aktuelle arbeids- og forskningsoppgaver for Det norske myrselskap.

—»— Det norske myrselskaps årsmelding og regnskap for 1952.

—»— Jordvernkonferansen i Roma 21.—24. oktober 1952.

Asbjørn Sorteberg: Kort melding om sammenhengen mellom avlingsresultater fra markforsøk i eng og kjemiske jordanalyser for fosfor og kalium.

Knut Vethe: Det norske myrselskap gjennom 50 år.

M. Ødelien: Mikronæringsstoffer m. v. i jord- og plantekultur.

Dessuten er utgitt som særtrykk en del artikler av mer propagandamessig karakter som «Langtidsprogram for 1954—57 vedkommende brenntorvproduksjonen» og «Opprop til torvprodusentene i kystbygdene».

Som melding nr. 37 fra forsøksstasjonen har forsøksleder Hans Hagerup i «Forskning og forsøk i landbruket» publisert resultater fra «Forsøk med ulik sterk grøfting av myrjord». Denne meldingen er også utgitt som særtrykk og kan fås tilsendt ved henvendelse til forsøksstasjonen eller hovedkontoret.

Som vanlig har funksjonærene holdt en rekke foredrag i meldingsåret og det er foretatt flere demonstrasjoner i marken både vedkommende dyrkingsspørsmål og teknisk utnyttelse av myr. Særlig

bør nevnes de mange demonstrasjoner av de nye maskintorv- og forbrenselanleggene på Vikeid i Sortland, som konsulent Per Hornburg har forestått. Etter referater og pressemeldinger å dømme har demonstrasjonene vært meget vellykkede, og det er tydelig at denne forsøksdrift, som Myrselskapet — med støtte av Landbruksdepartementets skogdirektorat — har satt i gang i Nord-Norge, har vakt meget stor interesse.

I 1953 har Myrselskapet hatt besøk av en rekke utlendinger som har ønsket å studere forskjellige myrspørsmål i Norge. De fleste besøkende har vært amerikanere, men også en del engelskmenn, irlendere, finner og svensker har besøkt Myrselskapet i studieøyemed. Disse besøk har medført atskillige reiser for hovedkontorets funksjonærer.

Av studiereiser som Myrselskapets egne funksjonærer har foretatt i meldingsåret, kan nevnes at konsulent Ole Lie høsten 1953 besøkte England, Skottland og Irland. Melding om denne reisen vil bli avgitt senere.

Konsulentvirksomheten.

Det har vært en meget stor reisevirksomhet i siste meldingsår og i alt 365 saker har krevd besøk ute i distriktene av selskapets funksjonærer. Dette er omlag 100 flere saker enn i 1952. Når det har vært mulig å øke antallet av åstedsreiser så meget, skyldes det at vi i 1953 har hatt en reisende funksjonær mer i arbeid enn året før, og dessuten den lange, fine høst som gjorde det mulig å arbeide ute i marken atskillig lenger enn foregående meldingsår.

Brenntorvdriften og jordvernarbeidet.

Konsulentarbeidet vedkommende brenntorvdriften begynte tidlig på vårparten, idet særlig konsulentene Ording og Lie var sterkt opptatt med forberedelse og bygging av de foran nevnte maskintorv- og formbrenselanlegg som ble sendt til Nord-Norge. Monteringen av anleggene ble ledet av konsulent Lie og mekaniker Arne Nymoen for henholdsvis maskintorvanlegget og formbrenselanlegget, mens forsøksdriften har vært ledet av konsulent Hornburg.

I sommerhalvåret har undersøkelser av brenntorvmyrer og kontrollen med brenntorvdriften tatt atskillig av konsulentenes tid. I likhet med forrige meldingsår utgjør undersøkelser, rettleiding og kontroll vedkommende brenntorvdriften og jordvernarbeidet 37 % av samtlige reisende funksjonærers åstedsreiser. Bl. a. foretok konsulent Hovde våren og sommeren 1953 omfattende inspeksjonsreiser i kystbygdene på Vestlandet og i Sør-Trøndelag. Hans inntrykk vedkommende jordvernsaken var at «Jordvernloven» stort sett respekteres. I bygder hvor de gode brenntorvmyrer er helt eller nesten oppbrukt, resulterer dette følgelig i redusert brenntorvproduksjon.

sjon. Heldigvis har de økonomiske forhold for kystbefolkningen bedret seg betraktelig i de senere år, slik at de fleste har råd til å kjøpe brensel til erstatning for torva.

Elektriseringen av kystbygdene, som stadig utvides, gjør også sitt til at torvforbruket går tilbake. Et annet moment som også spiller inn er at mange finner at torvstikking simpelthen ikke lønner seg med de arbeidspriser en nå har. Da det har vært lett å skaffe seg arbeid, blir torvdriften innstilt selv om det finnes brukbare myrfelter som kan nyttes uten nevneverdig skade for senere jordbruksmessig utnyttelse. Interessen for å nytte myrene til dyrking er nemlig atskillig større enn tidligere.

Hvor torvstikkingen foregår på fjellet fordi de myrer som ligger mere bekevent til er oppbrukt, er respekten for «Jordvernloven» noe mindre. I slike tilfelle foregår torvtransporten ned til bygden med laupestrerg. Dette er bl. a. tilfelle i enkelte kystbygder i Sogn og Fjordane fylke. For øvrig er forholdene når det gjelder innstillingen til «Jordvernloven» kontra brenntorvdriften noenlunde ens langs hele kysten både i Sør- og Nord-Norge.

Fra sistnevnte landsdel har vi tidligere kunnet melde (kfr. bl. a. forrige årsmelding) at interessen for rasjonalisering av brenntorvproduksjonen har vært ganske stor i enkelte kystbygder. Konsulentarbeidet har fortsatt for full kraft også i Nord-Norges tre fylker siste sommer. Det er her atskillig interesse for fellesanlegg på større torvmyrer, men ofte mangler det atkomst til myrene. Her kommer da spørsmålet om anlegg av torvtransportveier inn, og det er planlagt en del slike, men det har ikke lyktes å få statstilskudd til slike veianlegg de siste årene. Og da blir ofte oppgavene for store å løse for de interesserte.

Produksjonen av stikkertorv i kystbygdene vest- og nordpå er følgelig gått en del tilbake p. gr. a. de forhold som er nevnt foran. Når det gjelder produksjonen av maskintorv i Sør-Norge, så har denne siste år vært mindre enn på mange år. Den viktigste årsak til dette er at subsidieordningen er falt bort og maksimalprisene opphevet. Dessuten ble statsgarantien for maskintorv vedtatt altfor sent, nemlig først den 10. juni 1953. Det ser ut som det er vanskelig å få de ansvarlige myndigheter til å ta opp saker av betydning for fremme av brenntorvproduksjonen på et så tidlig tidspunkt at det kan bli av nevneverdig betydning for størrelsen av produksjonen. For om mulig å få en hurtig avgjørelse m. h. t. statsgaranti og statstilskudd til nedsettelse av forbrukerprisen for maskintorv og torvbriketter, sendte Myrselskapet i mars i fjor en inntrengende henstilling til Regjeringen om å ta seg av disse spørsmålene, men dessverre resulterte dette bare i den nevnte statsgaranti.

Til produksjon av torvbrensel ble det siste driftsår tilstått 5 driftslån av Torvlånefondet til et samlet beløp av kr. 165.000,00.

Når det gjelder avsetningen av den maskintorv som ble produsert i tillit til at subsidieordningen ville bli opprettholdt, så har det vært meget vanskelig å få omsatt torva.

Den samlede produksjon av torvbrensel i 1953 utgjorde ca. 850.000 m³, som tilsvarer ca. 340.000 favner skogsved eller ca. 106.000 kulltonn. I pengeverdi tilsvarer siste års brenntorvproduksjon ca. 18,4 mill. kroner på produsentenes hender.

Torvstrødriften.

Den overveiende del av selskapets arbeid med torvstrødriften foregår i Sør-Norge, hvor de fleste torvstrøfabrikker og torvstrøanlegg for øvrig finnes. I selskapets søknad om statsbidrag, som ble offentliggjort pr. 31. august i fjor, er det nevnt at 3 nye torvstrøfabrikker var planlagt i løpet av året, nemlig en i Sør-Trøndelag, en i Hedmark og en i Akershus fylker. Senere er forberedelse av en ny fabrikk i Østfold fylke kommet til. Videre arbeides det for å få en liten demonstrasjonsfabrikk i torvstrødrift i Nordland fylke i forbindelse med utbyggingsprogrammet for Nord-Norge. For øvrig har konsulentene foretatt en rekke undersøkelser, befaringer og demonstrasjoner vedkommende torvstrødriften, og i alt 18 % av åstedsreisene har hatt forbindelse med torvstrøproduksjonen imot 16 % i forrige meldingsår.

Årets torvstrøproduksjon har på Østlandet i høy grad vært hemmet av eksepsjonelt dårlige tørkeforhold sommeren og høsten 1953. Torvstrøproduksjonen i siste sesong er følgelig blitt atskillig mindre enn de nærmest foregående år, nemlig vel 380.000 beregnede baller. Herav utgjør den fabrikkmessige produksjon 167.800 baller.

Til torvstrøproduksjon er det i 1953 innvilget i alt 2 anleggslån og 2 driftslån av Torvlånefondet til et samlet beløp av kr. 72.000,00.

Som nevnt i tidligere meldinger har det i flere år vært arbeidet med konstruksjon av en strøtorvskjæremaskin, som bestyrer A. Bølgens ved A/S Østlandske Torv har gitt ideen og forslag til. Da bestyrer Bølgens døde den 19. januar 1953 etter en langvarig sykdom, måtte byggingen av maskinen innstilles en tid. Arbeidet ble imidlertid tatt opp igjen i fjor sommer, og i november ble de første prøver foretatt. Maskinen bygger som tidligere nevnt på «sagprinsippet», idet torva sages eller «skjæres» løs i myra med sagliknende kniver og deretter skyves opp på et utleggerplan. Prøvingen i fjor høst var oppmuntrende. Det er å håpe at bestyrer Bølgens maskin, som etter Bølgens død er ført videre av mekaniker Alf Eig i samråd med avdelingsleder O. T o d n e m ved Landbruksteknisk Institutt og Myrselskapet, vil kunne danne grunnlag for en videre utforming av den

prototypen som nå er bygget. Det økonomiske grunnlag for disse eksperimenter er skaffet til veie ved bidrag fra Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Forskningsråd og Det norske myrselskap.

Av stor betydning for den fortsatte rasjonalisering av torvstrødriften, har det arbeidet hatt som Myrselskapets torvtekniske utvalg har utført. Utvalget, som ble oppnevnt av styret den 9. januar 1953, består av ingeniør Lars Egeberg jr. (formann), overrettssakfører, landbrukskandidat A. Valen-Sendstad og torvkonsulent A. Ordning med konsulent Ole Lie som sekretær. Utvalget tok straks opp arbeidet med enkle transportanordninger av strøtorv på selve myra. Det viktigste resultat hittil er en hendig liten tohjuls «motorvogn», type Allen, som er delvis ombygget og utstyrt med lastekasse. Videre arbeides det med elevatorer for transport og lastning av torvklomp. Det er firmaet A/S Jo-Bu i Oslo, som ved Brødrene Sørli i Flekkefjord har konstruert den første elevatoren etter utvalgets forslag. Prøver av såvel «motorvognen» som elevatoren, som er utført ved Myrselskapets torvstrøffabrikk i Våler i Solør, viste noenlunde tilfredsstillende resultater. Disse resultater er senere bekreftet ved prøver som er utført på Vik-eid i Sortland av torvkonsulent Hornburg. Det arbeides imidlertid videre med disse spørsmål og utvalget vil så snart det finner det formålstjenlig, selv legge frem resultatene av sitt arbeid.

Dyrking, grøfting og synking av myr m. v.

Det var i 1953 en betydelig økning i antallet av rekvisisjoner vedrørende forskjellige dyrkingsspørsmål i forhold til året forut, nemlig fra 16 til 26 %. Det største sammenhengende feltet som er undersøkt ligger på Andøya, nemlig det såkalte «Dverbergfeltet» mellom Ramså og Saura, som foreløpig er oppgitt til ca. 14.000 dekar. Det var Landbruksdepartementet — ved Nordland landbrukselskap — som anmodet om å få dette store område undersøkt. Tanken som ligger bak er å tilrettelegge forholdene for senere dyrking ved omfattende kanaliseringsarbeider, leplantninger m. v. Det er konsulent Hornburg og assistent Rigstad Kristiansen som har utført undersøkelsen av feltet.

De fleste av de øvrige undersøkelser i Nordland og Troms fylker vedkommende dyrkingsspørsmål er utført av Rigstad Kristiansen. Vi kan bl. a. nevne det ca. 4—5.000 dekar store Middagsfjellfeltet i Bjørnskinn på Andøya, som er undersøkt for Ny Jord, og likeså Rabbåsmyrene i Sørreisa, undersøkt etter rekvisisjon av Sørreisa kommune og Troms landbrukselskap.

Fra Finnmark fylke skal vi nevne et par av Hornburgs undersøkelser, nemlig myrer ved Veines og i Lille-Porsanger, Lebesby herred, og Storbakkmyra ved Børselv, Kistrand herred, rekviert Finnmark landbrukselskap.

I Sør-Norge er antallet av undersøkte dyrkingsmyrer størst i

Oppland og Hedmark fylker, men også i en rekke andre fylker har større og mindre myrstrekninger vært undersøkt med tanke på jordbruksmessig utnyttelse. Av enkelte arbeider kan nevnes fortsatt kartlegging av Solemdalsfeltet i Bolsøy og undersøkelser og befaringer av en eller flere myrstrekninger, bl. a. i Ringeby, Fåberg, Fluberg, Nordre og Søndre Land, Jevnaker, Hol, Sigdal, Rollag, Ådal, Bærum, Bø, Gjerpen, Borre, Nittedal, Skjeberg, Eidskog, Brandval, Grue, Våler, Elverum, Trysil og Åmot herreder. Videre kan nevnes spredte og mer spesielle myrundersøkelser i Veøy, Eid og Setskog herreder. I sistnevnte herred gjaldt det undersøkelse i forbindelse med anlegg av gjødslingsforsøk i skog for firmaet Kali-Fordeling, Oslo. De fleste av oppdragene i Sør-Norge er imidlertid kommet fra private gårdbrukere eller jordstyrer. Det er konsulentene Lie og Hovde som har vært mest engasjert i disse undersøkelser, men også direktør Løddesøl har deltatt når ikke andre oppgaver har lagt beslag på hans tid.

De orienterende undersøkelser om myrsynking og jordsvinn som Myrsekskapet nå har hatt gående i Sola, Time og Klepp herreder på Jæren siden 1933, ble kontrollert i 1953. Resultatene er interessante og gir en del holdepunkter både når det gjelder størrelsen av jordsvinnet ved forskjellig bruk av jorden og også når det gjelder grunnvannsnivåets innflytelse på synkingen. Dette er imidlertid ting som best kan belyses i en særskilt melding.

Under denne gruppen vil vi også nevne den såkalte «Løddesøls og Nyengets grøftemaskin» som i meldingsåret er bygget etter en idé som direktør Løddesøl i sin tid satte fram. Den praktiske utforming av maskinen er kommet i stand ved samarbeid med verkstedeier P. Nyeng, Levanger.

Prinsippet for maskinen er at et knivliknende legeme trekkes gjennom myra og spalter den opp til ca. 1 m dybde ved at massen presses til side. Bunnen i grøften jevnes og utformes til halv-sirkelform ved hjelp av en spesiell såle. Grøfterørene føres ned og legges automatisk på plass, mens maskinens sideplater holder myra spaltet. Etter at maskinen har passert, siger spalten igjen av seg selv, og grøften er lukket. Til fremtrekk av maskinen ble det brukt en stor vinsj (ubåtvinsj) montert bak på en traktor og drevet fra traktorens motor.

Høsten 1953 ble det foretatt en del prøver med maskinen under oppgrøfting av tidligere dyrket, lite omdannet kvitmosemyr på Håa gård ved Levanger. Prøvene tyder på at maskinen er meget godt egnet til grøfting av stubbefrie, noenlunde faste myrer som er minst 1,0 m dype. Det vil være heldig at grøftene har noenlunde godt fall. Ved prøvene var kjørhastigheten 5—6 m pr. min., effektiv kjøretid. Maskinen vil for øvrig bli gjenstand for nærmere utprøving til sommeren, slik at en får mer å bygge på når det gjelder dens brukbarhet og effektivitet under forskjellige forhold.

Forskjellige oppgaver.

Som vanlig har det vært en del oppdrag også i 1953 som ikke akkurat faller inn under de foran nevnte grupper. Antallet har imidlertid vært mindre enn forrige år, nemlig 19 % av alle saker som har krevd åstedsreiser mot 31 % i 1952. Det er særlig møter, konferanser og demonstrasjoner som føres under denne gruppe. Befaringer med utenlandske fagfolk og studerende er også tatt med her, vel å merke hvis ikke vedkommende studerende har kunnet tas med på vanlige undersøkelsesreiser. Likeså kan nevnes befaringer og oppdrag hvor det gjelder myrtekniske spørsmål, maskindemonstrasjoner o. l.

Kontorarbeidet og antallet av konferanser ved hovedkontorene er en sak for seg som ikke kommer inn under noen statistikk. Rent generelt kan sies at disse ting holder på å sprengte rammen for alt som heter ordinær kontortid. Det er selvsagt av stor betydning å være å jour med kontorbehandlingen av sakene som vi undersøker ute i felten, eller som strømmer inn til uttalelse. Dette søker vi da også å være i størst mulig utstrekning. P. gr. a. de trange kontorer som selskapet har til disposisjon, er vi avskåret fra å engasjere mer kontorhjelpe, noe som jo — selvsagt — også ville belaste selskapets budsjett. Hvis imidlertid denne gren av Myrselskapets virksomhet skulle øke ytterligere, vil nødvendigvis enkelte sider av vårt arbeid komme til å måtte lide. Det er vanskelig å se noen løsning på dette problemet, da det ikke har vært mulig å få avgitt mer kontorplass i Bøndernes Hus, hvor Myrselskapet har sine kontorer.

Myrinventeringen.

I samarbeid med Trøndelag Myrselskap har Myrselskapet i meldingsåret foretatt inventering av myrene i Sandstad herred på Hitra i Sør-Trøndelag. Det samlede myrareal er her 17.000 dekar fordelt med følgende antall dekar på de nedenfor nevnte myrtyper:

Grasmyr av starrtypen	280	dekar
do. av myrull-bjønnskjeggtypen	9.480	»
do. av andre typer	150	»
Kvitmosemyr, lyngrik	550	»
do. grasrik	6.140	»
Furuskogmyr	100	»
Lyngmyr	300	»
	<hr/>	
Myrareal i alt	17.000	dekar
	<hr/>	

Herav er 6170 dekar brenntorvmyr med en samlet brenntorvmasse av ca. 8,5 mill. m³ råtorv.

Disse oppgaver må betraktes som foreløpige, idet materialet fra inventeringen vil bli bearbeidet senere av konsulent Hovde, som også har foretatt undersøkelsene i marken.

Forsøksvirksomheten i myrdryrking.

Ved forsøksstasjonen på Mæresmyra i Sparbu har antallet av forsøk i 1953 vært det samme som foregående år, nemlig i alt 68 felter, men fordelingen har vært noe anderledes enn i 1952. Vi gjengir nedenfor fordelingen i 1953:

1. Sortforsøk	16 felter
2. Gjødslingsforsøk	19 »
3. Kalking- og jordforbedringsforsøk	10 »
4. Frøavlsforsøk	2 »
5. Omløpsforsøk	4 »
6. Forsøk med ugrasbekjempelse	5 »
7. Forsøk med siloneper og grønnfôr	1 »
8. Frostforsøk	1 »
9. Grøfteforsøk på mosemyr	1 »
10. Beiteforsøk	2 »
11. Forsøk med fornying av plantebestanden i eng foruten pløying	1 »
12. Forsøk med mikronæringsstoffer	2 »
13. Planteforedling i timotei	1 »
14. Forsøk med midler mot kålflue i kålrot	1 »
15. Forsøk med hodekål utplantet fra benk eller satt ut i jordpotter	1 »
16. Radavstandsforsøk i bygg	1 »

I alt 68 felter

Av spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter har det vært i alt 18 stykker, det er i mer enn i 1952. Fordelingen har vært slik i 1953:

1. Sand- og kalkfelter	3 stkr.
2. Gjødslingsforsøk	3 »
3. Grøfteforsøk	1 »
4. Forsøk med forskjellige mikronæringsstoffer ..	3 »
5. Andre forsøk	8 »

I alt 18 stkr.

Når det gjelder virksomheten ved forsøksstasjonen på Mæresmyra henvises til forsøksleder Hagerups melding: «Vær og årsvekst» m. v. Denne meldingen er tatt inn senere i årsmeldingen. Her vil vi bare fremheve at det i meldingsåret ved en ekstra bevilgning gjennom Landbruksdepartementets landbrukskontor er anskaffet traktor og flere nye maskiner ved forsøksstasjonen, som derved er blitt satt i stand til å drive mer rasjonelt enn tidligere.

Forsøksvirksomheten i myrdryrking er for øvrig i høy grad hemmet av altfor små bevilgninger. Særlig må det fremheves at selskapet

i en rekke år i stor utstrekning har vært avskåret fra å ta opp nye forsøksoppgaver på spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter. I denne forbindelse vil vi dessuten sterkt beklage at selskapets mangeårige bestrebelse for å få anlagt en «forsøksfilial» eller «studiegård» i myr dyrking i Nord-Norge ikke førte fram. Behovet for en slik forsøks- eller studiegård er nemlig — med den sterkt tiltagende myr dyrking i denne landsdel — nå større enn noensinne.

Molte forsøket som Myrselskapet anla i 1952 i Brandval-Finnskog, er ført videre etter planen, bl. a. med «tilsæing» av noen små forsøksflater med moltebær. Dette er omtalt mer utførlig i selskapets søknad om statsbidrag, trykt i «Meddelelser», hefte 5, 1953.

Merknader til regnskapet.

Driftsregnskapet for 1953 viser en samlet inntekt stor kr. 237.319,80 og en utgift stor kr. 232.859,00. Regnskapet balanserer følgelig med kr. 4.460,80. Sammenlikner vi med foregående år viser driftsregnskapet en økning stor kr. 7.332,56.

Inntekter.

Hovedkontorets inntekter i regnskapsåret var kr. 172.715,91, det er kr. 16.367,78 mindre enn i 1952. Nedgangen skyldes først og fremst at det er hevet kr. 17.200,00 mindre i statsbidrag enn i 1952. I 1952 ble det refundert tilsammen kr. 19.200,00 i lønnsøkninger til funksjonærene for budsjetterminene 1951—52 og 1952—53. Tilsvarende refusjoner har vi ikke hatt i 1953. For øvrig er det noen — oftest mindre — forandringer på de ordinære inntektsposter. Av mer ekstraordinære inntektsposter i 1953-års regnskap kan nevnes et tilskudd — stor kr. 4.000,00 fra Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Forskningsråd til arbeidet med Bølgens strøtorvskjæremaskin.

Forsøksstasjonens inntekter i 1953 utgjør i alt kr. 60.915,97, en stigning på kr. 25.607,10 fra forrige regnskapsår. Dette skyldes vesentlig et ekstraordinært bidrag — stort kr. 20.000,00 — ved Landbruksdepartementets landbrukskontor til innkjøp av traktor og diverse maskiner. For øvrig er tilskuddet fra Myrselskapets hovedkontor en del større enn året forut, og dessuten viser inntektene av gårdsdriften en del stigning.

Forsøksanstalten i torvbruk har hatt kr. 3.687,92 i inntekter i 1953 mot kr. 5.594,68 i 1952, altså en tilbakegang stor kr. 1.906,76. Nedgangen skyldes vesentlig mindre produksjonsavgift p. gr. a. redusert brenntorvdrift i meldingsåret.

Utgifter.

Hovedkontorets utgifter beløper seg til kr. 132.214,77 i 1953 mot kr. 140.128,26 i foregående regnskapsår. Nedgangen, stor

kr. 7.913,49, skyldes bl. a. at det i 1952 var en del ekstra utgifter i forbindelse med selskapets 50-års jubileum, bl. a. trykking av jubileumsmelding, og større kontorutgifter. Av forandringer ellers nevner vi den nye utgiftsposten i forbindelse med Bølgens strøtorvskjæremaskin. I den annen retning trekker mindre utgifter i forbindelse med brenntorvdriften og jordvernarbeidet.

Forsøksstasjonens utgifter i meldingsåret er kr. 92.334,51 mot kr. 86.432,80 i 1952. Stigningen utgjør m. a. o. kr. 5.901,71. Det er atskillige forandringer på forsøksstasjonens utgiftsregnskap i meldingsåret, bl. a. et større maskininnkjøp og dessuten innløsning av forsøksstasjonens tidligere bygslede jord på Mæresmyra og Gilbergmyra i Sparbu. Av disse utgifter er kr. 20.000,00 overført til kontoen «Anleggsverdier». Nye avsetninger til vassverk o. l. er derimot ikke foretatt i året, mens det tidligere avsatte beløp — kr. 1.100,00 — til innkjøp av ny hest er overført til «Fornyelseskonto». For øvrig vil en merke seg at postene «Lønninger» og «Forsøksdrift» er økt atskillig sammenliknet med foregående år.

Forsøksanstalten i torvbruks regnskap viser kr. 8.309,72 på utgiftssiden mot kr. 3.200,45 i 1952. Økningen, stor kr. 5.109,27, skyldes vesentlig større avskrivning på kontoen «Anleggsverdier» enn foregående år. Grunnen til den forholdsvis store avskrivning her er at brenntorv- og strøtorvmassene i Gårdsmyra nå er redusert så sterkt at det er råtorv igjen bare for en kortere årrekke.

Formuesstillingen.

Pr. 31/12 utgjorde legatkapitalen kr. 604.116,34, som betegner en stigning stor kr. 1.650,51 fra året forut. Stigningen gjelder de vanlige statuttmessige tillegg til enkelte av selskapets legater og dessuten nye bidrag til Fondet for myrundersøkelser og økning av Livsvarige medlemmers fond. Myrselskapets øvrige aktiva er oppført med kr. 203.682,65, en økning stor kr. 2.064,44 fra forrige år. Selskapets samlede aktiva utgjør etter dette kr. 807.798,99.

Det norske myrseleksaps

Vinnings- og

Debet

Driftsregnskap

Utgifter:		
Lønninger	kr.	31.109,10
Myrundersøkelser inkl. reiseutgifter og analyser	»	5.173,22
Møters konto	»	1.041,75
Tidsskriftet	»	5.532,07
Kontorutgifter og revisjon	»	6.750,68
Bibliotek og trykksaker	»	469,66
Depotavgift	»	350,00
Inkasso og oppkrav	»	90,95
Kontingent til Norske Jordbruksklubber	»	100,00
Avskrevet medlemskontingent	»	180,00
Diverse reparasjoner m. v. på inventar	»	350,70
Livsvarige medlemmers fond:		
12 nye medlemmer i 1953	»	600,00
Myrinventering:		
Reiseutgifter og assistanse	kr.	1.846,10
Kjemiske og botaniske analyser	»	363,90
Kartreproduksjoner m. v.	»	47,20
	»	2.257,20
Brenntorvdriften og jordvernarbeidet:		
Lønninger	kr.	56.092,15
Reiseutgifter, håndtlanghjelp m. v.	»	13.075,68
Kjemiske og botaniske analyser	»	341,30
Statistikk, opplysningsvirksomhet ..	»	1.226,37
Kartreproduksjoner m. v.	»	346,83
Kontorutgifter, distriktskonsulentene	»	1.718,71
Instrumenter og div. utstyr	»	650,36
	»	73.451,40
Molteforsøkene	»	516,32
Forsøk med Bølgens strøtorvskjæremaskin	»	4.241,72
	Kr.	132.214,77
Forsøksstasjonen på Mæresmyra	»	92.334,51
Forsøksanstalten i torvbruk	»	8.309,72
Overført kapitalkonto	»	4.460,80
	Kr.	237.319,80

hovedregnskap for 1953.**tapskonto.**

for 1953.

Kredit

Inntekter:		
Hevet ordinært statsbidrag:		
v/ Landbrukskontoret	kr. 74.000,00	
v/ Skogkontoret	» 71.000,00	
		kr. 145.000,00
Refunderte utgifter vedk. myrundersøkelser	»	4.086,59
Medlemskontingent	»	2.895,00
Renter av legatkapitalen	»	12.367,45
Øvrige renteinntekter	»	414,63
Livsvarig medlemskontingent	»	600,00
Inntekter av tidsskriftet	»	2.852,24
Mottatte bidrag til:		
Molteforsøkene fra Kali-Fordeling	»	500,00
Forsøk med Bølgens strøtorvskjæremaskin fra Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Forskningsråd	»	4.000,00
		Kr. 172.715,91
Forsøksstasjonen på Mæresmyra	»	60.915,97
Forsøksstasjonen i torvbruk	»	3.687,92
		Kr. 237.319,80

Det norske myrselskaps

Debet

Balanse-konto

Aktiva:		
Legatmidlers konto:		
Anbragt i obligasjoner	kr. 579.800,00	
» i Akers Sparebank	» 24.316,34	
		kr. 604.116,34
1 aksje i Rosenkrantzgt. 8		» 1.000,00
Anleggsverdier:		
Hovedkontoret, inventar	kr. 1,00	
Forsøksstasjonen på Mæresmyra ..	» 165.000,00	
Forsøksanstalten i torvbruk	» 10.000,00	
		» 175.001,00
Kassabeholdning og bankinnskudd:		
Bankinnskudd hovedkontoret		
(avsetninger)	kr. 2.978,11	
Bankinnskudd (disponibelt)	» 162,56	
» forsøksstasjonen	» 7.185,61	
Kassabeholdning, forsøksstasjonen	» 96,62	
		» 10.422,90
Utestående fordringer:		
Forsøksstasjonen på Mæresmyra ..	kr. 68,75	
Forsøksanstalten i torvbruk	» 1.100,00	
		» 1.168,75
Beholdningsverdier:		
Forsøksstasjonen på Mæresmyra ..	kr. 16.000,00	
Andel i Mære Samvirkelag	» 60,00	
Andel i Gartnerhallen	» 20,00	
Andel i Sparbu torvstrølag	» 10,00	
		» 16.090,00
		Kr. 807.798,99

Oslo,

DET NORSKE

Gunnar Holmsen.

Revidert. Vi viser til

Oslo,

A/S REVISION.

hovedregnskap for 1953.**pr. 31/12 1953.**

Kredit

Passiva:**Legatkapitalkonto:**

C. Wedel-Jarlsbergs legat	kr. 23.817,68
M. Aakranns legat	» 5.774,86
H. Wedel-Jarlsbergs legat	» 11.566,35
H. Henriksens legat	» 70.358,01
Haakon Weidemanns legat	» 137.156,68
Professor Lende-Njaas legat	» 10.438,91
Skogeier Kleist Geddes legat	» 8.441,23
Landbruksdirektør G. Tandbergs legat	» 5.021,05
Musiker A. Juels legat	» 1.174,09
Bankier Johs. Heftyes legat	» 271.146,42
Ingeniør J. G. Thaulows legat	» 3.548,04
Direktør Olaf Røsbergs gave	» 2.044,09
Livsvarige medlemmers fond	» 17.200,00
Det norske myrselskaps fond for myrundersøkelser	» 36.428,93

kr. 604.116,34

Diverse avsetninger, se forsøksstasjonens regnskap ..	» 6.703,64
Disponible renter, legat nr. 14	» 2.978,11

Kapitalkonto:

Saldo pr. 1/1 1953	kr. 189.540,10
+ overf. fra Vinnings- og tapskonto	» 4.460,80

» 194.000,90

 Kr. 807.798,99

31. desember 1953.

29. januar 1954.

MYRSELSKAP**Aasulv Løddesøl.**

revisjonsberetning av i dag.

den 29. januar 1954.

E. WULFF-PEDERSEN.**Adm. direktør.**

 Arne Paulsen.
 Statsaut. revisor.

Det norske myrselskaps

Vinnings- og

Driftsregnskap

Debet

Utgifter:		
Forsøksdrift på Mæresmyra	kr.	36.802,88
Spredte forsøk	»	1.084,10
Vedlikehold	»	4.948,42
Assuranse, kontorutgifter m. v.	»	3.144,14
Lønninger	»	34.402,20
Analyser	»	152,05
Forsøksmelding (særtrykk)	»	538,80
Innkjøp av traktor og maskiner	kr.	22.436,26
Jordkjøp	»	7.509,46
		<hr/>
	kr.	29.945,72
Overført til anleggsverdier	»	20.000,00
		<hr/>
		» 9.945,72
Avskrevet nydyrking	kr.	418,30
» inventar og instrumenter	»	897,90
		<hr/>
		» 1.316,20
		<hr/>
Overført kapitalkonto	Kr.	92.334,51
	»	21.074,20
		<hr/>
	Kr.	113.408,71
		<hr/>

forsøksstasjon på Mæresmyra.**tapskonto.**

for 1953.

Kredit

Inntekter:	
Ekstraordinært statsbidrag til innkjøp av traktor og maskiner	kr. 20.000,00
Inntekter av gårdsdriften	» 27.435,05
Distriktsbidrag	» 800,00
Renter av C. Wedel-Jarlsbergs legat	» 547,70
Renter av H. Weidemanns legat	» 1.576,05
Betaling for utførte forsøk og bidrag til forsøksvirksomheten fra Norsk Hydro	» 4.000,00
Bidrag til forsøksvirksomheten fra Kali-Fordeling ..	» 700,00
Husleie (inkl. strømgift)	» 2.000,00
Renter av bankinnskudd	» 240,93
Andre inntekter	» 1.219,88
Disponert av fondsmidler	» 2.396,36
	<hr/> Kr. 60.915,97
Tilskudd fra Myrselskapets hovedkasse	» 52.492,74
	<hr/> Kr. 113.408,71 <hr/>

**Det norske myrselskaps
Balanse-konto**

Debet

Aktiva:		
Samlet bokført anleggsverdi:		
Saldo pr. 1/1 1953	kr. 145.000,00	
Maskin- og jordkjøp	» 20.000,00	
		kr. 165.000,00
Utestående fordringer	»	68,75
Beholdningsverdier	»	16.000,00
Andeler	»	90,00
Bankinnskudd (avsetninger)	kr. 6.703,64	
Ordinært bankinnskudd	» 481,97	
		» 7.185,61
Kassabeholdning	»	96,62
		Kr. 188.440,98

Oslo,

DET NORSKE

Gunnar Holmsen.

Revidert. Vi viser til

Oslo,

A/S REVISION.

forsøksstasjon på Mæresmyra.

pr. 31/12 1953.

Kredit

Passiva:			
Fornyelseskonto	kr.	1.803,64	
Byggefond	»	1.900,00	
Avsatt til vassverk	»	3.000,00	
			kr. 6.703,64
Kapitalkonto pr. 1/1—53	kr.	160.663,14	
+ overført fra Vinnings- og tapskonto ..	»	21.074,20	
			» 181.737,34

 Kr. 188.440,98

31. desember 1953.

29. januar 1954.

MYRSELSKAP

Aasulv Løddesøl.

revisjonsberetning av i dag.

den 29. januar 1954.

E. WULFF-PEDERSEN.

Adm. direktør.

 Arne Paulsen.
 Statsaut. revisor.

Det norske myrselskaps**Vinnings- og****Driftsregnskap**

Debet

Utgifter:	
Diverse materiell og reparasjoner	kr. 152,87
Maskinleie	» 100,00
Diverse avgifter	» 56,85
Avskrevet anleggsverdier	» 8.000,00
	<hr/>
	Kr. 8.309,72
Overført hovedregnskapet	» 2.278,20
	<hr/>
	Kr. 10.587,92
	<hr/>

Balanse-konto

Debet

Aktiva:	
Samlet bokført anleggsverdi	kr. 18.000,00
÷ avskrevet på materiell	» 8.000,00
	<hr/>
	kr. 10.000,00
Utestående fordringer (produksjonsavgift 1953)	» 1.100,00
	<hr/>
	Kr. 11.100,00
	<hr/>

Oslo,

DET NORSKE
Gunnar Holmsen.

Revidert. Vi viser til

Oslo,

A/S REVISION.

forsøksanstalt i torvbruk.**tapskonto.**

for 1953.

Kredit

Inntekter:		
Forpaktningssavgifter:		
Av brenntorvdriften	kr. 1.500,00	
» torvstrødriften	» 2.102,92	
	kr. 3.602,92	
Andre inntekter	» 85,00	
	Kr. 3.687,92	
Overført kapitalkonto	» 6.900,00	
	Kr. 10.587,92	

pr. 31/12 1953.

Kredit

Passiva:		
Kapitalkonto:		
Saldo pr. 1/1 1953	kr. 21.544,10	
÷ inngått på utestående fordringer ..	» 3.544,10	
	Kr. 18.000,00	
Overført Vinnings- og tapskonto	» 6.900,00	
	kr. 11.100,00	
	Kr. 11.100,00	

31. desember 1953.

29. januar 1954.

MYRSELSKAP

Aasulv Løddesøl.

revisjonsberetning av i dag.

den 29. januar 1954.

E. WULFF-PEDERSEN.

Adm. direktør.

Arne Paulsen.
Statsaut. revisor.